

OPIEKUN KATOLICKI

№ 11.

W pracy i oświacie, przyszłość nasza!

Rok XVI.

Bytom (Beuthen O./S.) dnia 5 lutego 1889.

„Opiekun Katolicki“ wychodzi co środę i sobotę. Przedpłata kwartalu wynosi na pocztach jak i dla miejscowych 1 markę; w Austrii z przesyłką 75 cent.; w Ameryce 1/2 dolara. Listy nadsyłać należy franko pod adresem: Redakcyja lub Ekspedycyja „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu (Beuthen O./S.) Dyngosstrasse 27. Za ogłoszenia płaci się od wiersza petytowego lub zajętogo miejsca 20 fen.

Ogłoszenia przyjmuje Ekspedycyja w miejscu, jakże też i w Wroclawiu Rudolf Mosse oraz Haasenstein & Vogler w Berlinie i Hamburgu. — W Warszawie Rajchman i Frenkler, ulica Senatorska Nr. 18. — W Frankfurcie n. M. Daube & Co. — W Paryżu i na całej Francyi: A. Sławiński Paris Rue Véselley Nr. 3. Rękopisma nadesłane Redakcyi nie zwracają się, lecz bywają niszczone.

Bytom, dnia 4 lutego.

„Wiedeń zamienił się w jeden wielki dom żałoby!“ — „Niewysłownym jest smutek przejmujący wszystkie warstwy ludności. O tak głębokim, powszechnym smutku ten tylko powziąć może wyobrażenie, kto zna miłość, z jaką wszystkie ludy Austrii zwracają się ku swej monarszej rodzinie.“

Oto słów kilka z telegramów opisujących chwilę obecną we Wiedniu i Austrii, po nagłym zgonie ukochanego arcyksięcia Rudolfa. Śmierć ta uderzyła w serca jak grom z jasnego nieba, o czem świadczą wszystkie bez wyjątku nadechodzące wieści, nie tylko z samej Austrii, lecz ze wszystkich stolic i krajów. Taką to przyjaźń, tak ogólny szacunek umiał sobie pozyskać młody następca tronu, szlachetnością uczuć, wykształceniem naukowym, rozumem, łagodnością, poglądami na sprawy ludzi i narodów wolno-myślnymi, wszystkimi zaletami, które rokowały, że kiedyś po wielkodusznym Franciszku-Józefie zasiądzie na tronie Austrii cesarz godzin ojca, godzin powszechnej miłości, poszanowania i chwały.

Arcyksiążę zahartowany ćwiczeniami wojskowymi, na łowach i podróży, silnej budowy, zdrowy i czerstwy, podobno w czasie ostatnim miewał przeczucia smętne blizkiej śmierci.

Od dnia 28 stycznia bawił w ulubionym Meyerlingu na łowach w otoczeniu kilku przyjaciół. Gościł u niego książe Filip Koburski (szwagier arcyksięcia) i hr. Heyes. Zwykle sam gospodarz wczesnym rankiem pierwszy stawał się do wczesnego z łowcami śniadania, pilnując, by nie opóźniły się łowy. — W środę rano zgromadzili się już wszyscy, tylko nie było Rudolfa. W tem wpada sługa przerażony, że arcyksiążę leży martwy w sypialni na łożu. Było to między 7 a 8 godziną rano. — Hr. Heyes pospieszył do Wiednia, do zamku, gdzie przebywała cesarska rodzina. Okropną wiadomość powzięła najpierw cesarzowa matka; ona udzieliła jej synowej i ojcu.

Cesarz po kilku godzinach spędzonych w niemej boleści zamknięty w komnacie, otrząsł się z rozpacz, i pospieszył później do Meyerlingu, do zwłok ukochanego syna. Ciało przewieziono nocą do stolicy. Pogrzeb odbył się 5 b. m. do grobów cesarskich w kościele kapucyńskim — nazajutrz odprawiono nabożeństwo żałobne.

W Wiedniu ustał bieg zwykłych czynności. Nawet giełda zamknęła swe sale — bo Wiedeń zamienił się w jeden wspólny dom żałoby, według słów telegramu.

Rosya i Watykan.

„Dziennik Warszawski“ donosi, że układy prowadzone przez Izwelskiego mają się już ku końcowi, a nawet zaczynają wydawać owoce. Biskupem wileńskim zostanie ks. Simon, (choć biskup wileński ks. Hryniewiecki żyje i niezrezygnował dotąd!) biskupem płockim ks. Nowodworcki, redaktor „Przeglądu Katolickiego“, wreszcie biskupem lubelskim ks. Jaczewski, dotychczasowy administrator diecezji lubelskiej.

Przegląd polityczny.

NIEMCY.

Berlin. „Reichsanzeiger“ ogłasza nominację podsekretarza stanu von Schellinga na ministra sprawiedliwości.

— Nowy projekt o powiększeniu artylerji przedłożony będzie parlamentowi w czwartek.

— Projekt do prawa o podwyższeniu listy cywilnej dla cesarza Niemiec, przedłożony został Izbie deputowanych. Z przedłożenia tego wykazuje się, że oprócz renty przekazanej w dniu 17 stycznia 1820 r. z demen rządowych w sumie 7,719,296 marek i renty na mocy ustawy z dnia 27 stycznia 1868 w sumie 4,500,000 mk., dalsza renta roczna w sumie 3,500,000 marek od 1 kwietnia 1889 roku z kasy państwa ma być wypłacaną. — W motywach powiedziano, że wskutek podniesienia się cen okazała się większa potrzeba wydatków osobistych i rzeczonych. Większe wydatki powstały także przez godność cesarską, z powodu obowiązku reprezentacyjnego korony, już od dłuższego czasu nie wystarcza renta.

AUSTRYA.

Wiedeń. Wobec śmierci arcyksięcia Rudolfa, wszystkie sprawy europejskie zeszły na drugi plan; nią jedynie zajmują się dzienniki i trzeba przyznać, że cała Europa podziela ból cesarza Franciszka-Józefa i jego rodziny. Kiedy nadeszły pierwsze wiadomości o śmierci arcyksięcia wynikłej rzekomo z powodu paraliżu serca, przyjęte ją z niedowierzaniem. Sądzono powszechnie, że nie paraliż, ale jakiś nieszczęśliwy wypadek na polowaniu (gdyż zamach wykluczano) przerwał nie życie arcyksięcia. Obecnie stwierdzone, o czem już sobotnie doniosły depesze, iż następca tronu austriackiego odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru. Zdarzały się wypadki, iż monarchowie zawiedzeni w losach wojny lub polityki, usuwali się z grona żyjących; ale dotychczas dzieje nie znają przykładu, ażeby następca tronu sięgnął sam na siebie rękę, i odebrał sobie życie. Arcyksiążę Rudolf był dumą i radością narodów, nad którymi kiedyś miał objąć panowanie; imię jego cieszyło się wielką sympatją w tej rzeszy różnorodnej narodów, składającej

monarchią austro-węgierską. A przytem wszystkim co potrzebne do szczęścia na ziemi, łączyło się w jego osobie; umysł bystry, charakter łagodny, a przytem silny, najszcześniejsze stosunki rodzinne i cześć ogólna narodów, to wszystko, co powinno go było wstrzymać od samobójstwa.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Bytom. Śnieg zaczął znów popadywać, połączone z ostrym wiatrem. Zima więc zajrzała nam ostro w oczy, lecz że już czas najgorszy przeminął, nie lękamy jej się tak bardzo, a wnosząc z ostatnich tak nagłych zmian, ma się już ku schyłkowi.

— Dozorcy na żwirówkach na Ślązku mają otrzymać do pełnienia służby welocypedy 3 kolne, na których przestrzenie im pod dozór oddane, dwa razy dziennie mogą rewidować, potrzebując dwie i pół minuty na przejechanie 1 kilometra.

† Poznań. Długoletni nasz poseł Teofil Magdziński, kilkakrotnie prezes Koła polskiego w Berlinie, umarł nagłą śmiercią w podróży swojej z Berlina do Torunia. Dowieziono go trupem tu do Poznania i tu złożono zimne już zwłoki.

W Gdańsku w tych dniach pochowane człowieka, który się zrajaował grą w loteryę. W zapiskach po śmierci jego znalezione szczegóły, że grał w loteryę lat 34 i wydał 3,400 mk., a wygrał 280 mk. Gdyby przez 34 lata był się zapisał w Towarzystwie zabezpieczeń na życie, byłby żonie mógł pozostawić przeszło 4,000 m. lub roczną dożywotnią rentę.

Rozmaitości.

* Dwadzieścia centnarów ogni bengalskich zakupił magistrat Berlina i kazał spalić na ratuszu w dniu urodzin cesarskich. Centnar kosztuje 80 mk. Jak widać oszczędnością ojcowie miasta Berlina nie grzeszą.

* Dywidenda Towarzystwa zabezpieczenia od ognia w Schwedt wynosi w roku ubiegłym 32 proc. Dywidenda w wydziale gradobicia wynosi 11 procent.

KORESP. EKSPEDYCYI.

W skutek wypadku w drukarni — nie z naszej winy — numer niniejszy nie tylko że się o jeden dzień spóźnił, ale i wyszedł tylko w pół arkusza, za co jak najmocniej przepraszamy.

Kurs pieniężny.

Za Rubla płacą - - - - - 9 M. 17 fen.
Za Guldena - - - - - 1 „ 69 1/2 „

Tokaj lipcowy Jabczyńskiego.

Nie tak za czasów Piasta bywało
Panowie Bracia, zaćni sąsiedzi,
Pełno było złota a wydatków mało,
Piło się własny miodok przy obiedzie.

Od onych czasów, od Piasta starego
Datuje się chwila tego napoju,
Jak iza czystego, dla wszystkich dobrego;
Używać go można jak jeleń zdroju.

Dzisiaj inna moda, inne obyczaje,
Sznaps, bawar, tytoni i etcetera
Piaśtowi w grobie serce się kraje,
A my co na to? — smutne misera!

Sznaps, bawar, tytoni zdrowiu szkodliwe
Skracają życie całe dziesiątki,
Za to przy miodku dni płyną szczęśliwe
A w rękach naszych zostaną majątki.

Bo napój zdrowy i bardzo tani
Łat nam przysporzy otuchy doda
Kto go skosztował, nikt go nie zgani
Na potwierdzenie ręki mi poda.

W mej miodosytui pod okiem mojem
Wyrabia się ten napój Piaśtowski,
Płynie on u mnie zawsze czystym zdrojem
Dwukróć me premie — lepszy niż krakowski

Bom u Kasztelanów uczył się tej sztuki
Więc też Kasztelańskim zawsze go zowią
Jam dostał jeszcze od Piasta nauki
Jak go przyrządzać, lecz tego nie powiem.

Na Tokaj lipcowy od Piasta samego,
Mam medal złoty na miod Kasztelański,
Zobacz, przyjdź Bracie do Jabczyńskiego,
Unięzony sługa Pański.

NB. Na okolice wysyłam miody moje: Tokaj li-
pcowy liter po 1,50 fen. Miod Kasztelański
liter po 2 M. tak w litrowych jak i półlitrowych butelkach.
Butelki i opakunek osobno obliczam i po obliczonej cenie
przyjmuję napowrót.

J. N. Jabczyński, w Poznaniu.

Chwaliszewo Nr. 35.

Hajer, przedni robotnicy, jak i robotnicy dzienni

znajdą stałe i opłacające się zatrudnienie.

Braunkohlenwerke Weisswasser i. Lausitz.
Zarząd.

Nur Licht mit Schutzmarke Kreuz und Anker

Prof. Dr. Liebers
Nerven-Elixir.

Nieprzerwany przy słabościach nerwowych jak też: w stanach słabości, boleściach głowy, bicia serca, lęgliwościach, złemu usposobieniu, braku apetytu, złemu trawieniu i innym degleliwościom odpływom i t. p.

Obszerniej w dołączonym do każdej flaszki prospekcie.
Nerven-Elixir nie jest żadnym środkiem tajemniczym, gdyż do każdej flaszki dołączony opis części składowych.
Do dostania prawie we wszystkich aptekach fl. 3 Mk., 5 Mk. i 9 Mk. Na próbę flaszka po 1/2 Mk.

Książkę „Krankentrost“ prześlę każdemu darmo i opłacaną. Zamówić ją sobie przez kartę pocztową wprost albo w składach.
Główny skład M. Schulz, Emmerich.
Do dostania także: w Bytomiu: Stara apteka; w Tarnowskich Górach: w aptece Eskulapa; w Katowicach: w aptekach, jak i we wszystkich aptekach Śląskich.

Franc. Letzel

w Bytomiu ul. Dyngos przy

Bulewarze Nr. 32

pelca wielki swój skład
żelaza, wszelkich wyrobów z żelaza,
ocelu, blachy itp. jak i różne ma-
szyny gospodarcze.

Polecam po najtańszych cenach mój wielki
skład pięknie palących się

Cygar

1 kista (100 sztuk) po 2, 2,25, 2,50, 2,70, 3, 3,10, 3,30
2,60 i t. d. i t. d.

Prawe wina

od najtańszego do najwyborniejszego gatunku.

Bytom.

FR. ZAWISCHA.

Obok starego kościoła farnego, ulica tarnowicka Nr. 36.

zaszczytne świadectwa i uznania tysięcy rodzin i z urzędów domowych
jak i urzędów państwowych i z sfer najwyższych.

Świetne dogodnie wynalazki badacza natury Ernst'a Flothow
w „naturalnem“ pielęgnowaniu domu i ciała.

„Hautschutzwasser“
przeciw pasożytom skórnym
itp. flaszka po 1 i 2 M.

„Haarschutzwasser“
przeciw różnym chorobom
włosów. Flaszka 1 i 2 M.

„Mund u. Zahnschutz-
wasser“ przeciw baktery-
om zębowym. Flaszka po
1 i 2 M.

„Antisept. Zahnpulver“
dla pielęgnowania zębów,
w puszkach po 1/2 i 1 M.

Kto dba o swoje zdrowie, niech
używa środków ku temu służących.

„Pflanzen-Pomade“
dla pielęgnowania włosów,
w puszkach po 1 i 2 M.

„Pflanzen-Haaröl“
dla wzmocnienia włosów,
flaszka po 1 i 2 M.

„Vegetabil.Hautseife“
dla pielęgnowania skóry,
sztuka po 60 fen. 3 szt. 1,50
M.

„Bleifreier Hautpuder“
dla dam i dzieci w puszkach
po 1/2 i 1 M.

Od lat wielu wyborne środki zaradcze dla domu i rodziny:

Flothow'a „wolny od trucizny“ środek przeciw szczurom i myszom
w pudełkach po 1/2, 3, 6, 12 M. z nauką użycia,
uwalnia domostwa najpewniej i w bardzo krótkim czasie od wszelkich szkodliwych szczurów, myszy itp.

Flothow'a „wolne od trucizny“ proszek i tynktura przeciw robactwu
w pudełkach i flaszkach po 1/2, 1, 2, 4, 7 1/2 M. z nauką użycia,
zabijają najpewniej i prędko każde robactwo jak to: szwabry, rusy, pluszwy, pehty, mole itp. i zniszczają do szczytu niebezpieczne zarodki (jajka, larwy, pupile itp.)

Tylko w ten czas te środki prawdziwe, jeżeli opatrzone są znakiem
na czele umieszczoneym.

Katalogi, świadectwa, cenniki, sposoby użycia darmo i opłacone.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeryjach

albo wprost przez L. Schneider's Specialgeschäft, Berlin SW. Zimmer-Strasse 89.

Restauracya
„Bergkeller“
dla wesół odstepu-
je swoją
salę darmo.

Bytom. A. Hirschfeld.

Książeczka oprawna

Św. Alojzego

jest do nabycia u p. Alb. Ziob
w Bytomiu, za cenę 1 M.
z przesyłką pocztową 1 M. 10 fen.

Reiner guter Wein.

Rheinwein	von 70	an	per
Moselwein	75	„	Liter
Rotweil	90	„	im
Vinum de vite	85	„	Fass.
u. s. w.	—	Preiskisten franco.	

Gustav Herrmann,

Weinhandlung,

Rüdesheim a. Rhein.

BAHNHOF-HOTEL

(E. Noak.)

Najwygodniejszy dla
podróżnych.

Pokoje od 1,50 M.
Portyer przy każdym
pociągu.

Technicum Mittweida

— Sachsen —

a) Maschinen-Ingenieur-Schule
b) Werkmeister-Schule

10 Jahre in der Facht.

C. ADAMSKI
POZNAŃ
BAZAR.

Sprzedaj czapek mego fabry-
katu na Górny Śląsk powierzyłem
p. J. Rohner'owi w Bytomiu i pole-
cam takowe po cenach fabrycznych.
C. ADAMSKI, Poznań Bazar.

Odwołuję się na powyższy anons,
polecam znane czapki p. C. Adams-
kiego z Poznania po cenach fa-
brycznych jako to:
№ 1 po 3,50 M. | № 3 po 2,50 M.
„ 2 „ 3,00 — | „ 4 „ 2,00 —
J. ROHNER w Bytomiu.

„Benedyktynka“

fabrykowana przez

fabrykę niemiecką likieru benedyktyńskiego
w Waldenburgu na Ślązku
premiowana na wszystkich
wystawach.

Stwierdzono dokładną analizę przysięgłych i sądowych chemi-
ków, że jakość tego waldenburskiego likieru benedykt, ś-
kiego jest zupełnie taką samą jak francuzkiego „Liquore Béné-
dictine“. Wszystkie opinie potwierdzają, że w Niemczech jeszcze
tak znakomitej benedyktyнки nie fabrykowano, jak obecnie
w Waldenburgu, wskutek czego stał się francuzki likier benedyk-
tyński z powodu wysokiego cła wchodowego zupełnie zbytecznym.
Zważać należy szczególnie na znaki ochronne i na miejsce fa-
bryki „Waldenburg i. Schl.“, które znajdują się na ka-
żdej butelece.

Cena butelek: 1/2 litrowych M. 4,75, 1/2 litr. M. 2,50, 1/4 litr.
M. 1,40, 1/8 litr. 80 fen. — Butelki próbne podobne do butelek
litrowych 40 fen. Tylko prawdziwe w Bytomiu u p. Gu-
stawa Cohn'a w Rynku.

